

Генерал Стефан Абриел,

Војног комитета НАТО, Директору Међународног војног секретаријата НАТО и Врховном савезничком команданту за операције.

Тема овогодишње конференције је „Након Лисабона: спровођење трансформације“. Поред тога, у оквиру радних група, експерти за предметну област имаће прилику да размене мишљења о следећим темама „Иновативни приступи ефикасном развоју капацитета“, „Осигуран приступ глобалним заједничким ресурсима“ и „Обука, партнерство и помоћ“.

□ *Господине генерале, шта SMPC 2011 чини кључним догађајем у оквиру Стратешке кампање ангажовања Савезничке команде за трансформацију?*

– Стратешка војна партнерска конференција је јединствена и подесна платформа која окупља највише војне представнике како НАТО тако и партнерских земаља, што нам омогућава да дискутујемо о кључним ак-

Партнери 3

Стратегијску војну конференцију за партнере, од 13. до 15. јуна у Београду, организује Савезничка команда за трансформацију (Allied Command Transformation – АСТ) и то је повод да генерал Абриел одговори на неколико питања о предстојећем догађају

Циљ Стратегијске војне конференција за партнере – Strategic Military Partner Conference 2011 (SMPC) је размена искустава и мишљења о најважнијим стратешким питањима од заједничког интереса. Позив за учешће на Конференцији упућен је начелницима генералштабова земаља чланица НАТО, *Партнерства за мир*, Медитеранског дијалога, Истамбулске иницијативе за сарадњу и контакт држава. Такође, позив је упућен и председавајућем Војног комитета Европске уније, председавајућем

тивностима које Савезничка команда за трансформацију (АСТ) реализује са тим земљама и да ти обједињени ставови и запажања појединих земаља помогну у напорима за вођење трансформације НАТО-а. Прешлог новембра на Лисабонском самиту, НАТО је потврдио своју одређеност за трансформацију као темељни елемент будућности Алијансе. Као допринос томе, први приоритет АСТ је да обезбеди широко разумевање текуће еволуције ратовања, и друго, како треба да одговори на те промене. То ћемо на најбољи начин учинити оцењивањем дана-

шњег безбедносног окружења на јасан и садржајан начин. Радећи тако развијаћемо прагматичне и иновативне предлоге за јачање наших способности за колективну безбедности и одбрану. Унапређење стабилности и безбедности не може бити успешно без наших партнерских земаља. Нови Стратегијски концепт препознао је значај тог доприноса и позвао на већу сарадњу и размену са партнерима широм света.

□ Конференција се састоји од два главна дела. Првог дана састаће се начелници генералштабова, а након тога биће реализоване планиране радионице. Која су главна тежишта ове две активности?

– На пленарној седници начелника генералштабова разговараћемо о иновативним приступима ефикасном развијању способности, будућем развоју партнерства и заједничким активностима, као и осигурању приступа глобалним заједничким добрима. Спа-

САРАДЊА СА СРБИЈОМ

У одговору на питање о сарадњи НАТО и Србије, генерал Абриел истиче спремност Алијансе да даље развија један амбициозан и садржајан однос, уз истовремено уважавање политике војне неутралности Србије.

Према његовој оцени, сарадња са Србијом у оквиру Програма *Партнерство за мир* веома је продуктивна за обе стране, а реформе сектора одбране и безбедности су кључни елемент сарадње. Као посебно значајан он је издвојио рад Групе Србија–НАТО за реформу одбране, која је оформљена у фебруару 2006. године ради пружања савета и подршке властима Србије у реформи и модернизацији Војске Србије, као и у изградњи модерне, економичне структуре одбране.

Генерал Абриел је навео и подршку већем броју НАТО и ПЗМ фондова за пројекте у Србији, као што је безбедно уништавање копнених мина и муниције и обезбеђење средстава за преквалификацију бивших припадника Војске Србије.

У оквиру Програма „Наука за мир и безбедност“, Србија је добила донације за већи број кооперативних пројеката, а ту спадају и студије за смањење сеизмичких ризика и радионице за будућност регионалне сарадње и борбу против тероризма. Кључне области за развој могле би бити даља питања регионалне безбедности и иницијативе за заштиту природне средине.

□ *Партнерство је веома значајно за глобалну и националну безбедност. Како видиш његов даљи развој и напоре усмерене ка трансформацији?*

тнерства са НАТО, у складу са Стратегијским концептом 2010 и одлукама донетим на Лисабонском самиту, као и јачање ефикасности и флексибилности партнерских земаља. Тиме ће се увећати допринос евроатлантској и међународној безбедности у 21. веку. Ова политика обезбеђује да партнери имају потпунију улогу него икада раније у развоју и примени кооперативних активности и приступа – са НАТО и између себе.

Основни принципи и циљеви ће и даље важити. Свим партнерима биће понуђено значајније политичко и практично ангажовање у складу са њиховим индивидуалним потребама, околностима и тежњама. Та понуда обухвата: унапређење политичких консултација о безбедносним питањима од заједничког интереса, јачање практичне сарадње и подршке војном образовању, обуку и изградњу капацитета са ресурсима који су на располагању.

□ *Каква су Ваша очекивања од конференције у Београду?*

а бољи свет

јајући информације из АСТ са излагањима главних говорника високог нивоа, надамо се да ћемо стимулисати плодну и сврсисходну дискусију на пленуму начелника генералштабова. На радионицама, које ће након тога уследити, национални експерти и експерти из АСТ на конструктиван начин детаљније ће обрадити та питања, што ће омогућити нашим аналитичарима да у НАТО презентују утемељене препоруке за будући рад. Сви резултати ће се објединити у анализи рада SMPC и тај извештај ћу проследити свим НАТО структурама као и нашим партнерским земаљама.

– Током протекле две деценије НАТО је са партнерима сарађивао у изградњи кооперативне безбедности. Резултати су потврдили вредност и значај те широке сарадње. Партнерства са НАТО дају јасан и цењен допринос безбедности Алијансе, и шире, међународној безбедности, као и одбрани и промовисању вредности личне слободе, демократије, људских права и владавине права. Односи са партнерима Алијансе се заснивају на реципроцитету, узајамној користи и узајамном уважавању.

Циљ ове политике је суштинско продубљивање и проширивање пар-

– SMPC је подесна платформа за НАТО и партнерске земље – она им омогућава да размене национална гледишта о најактуелнијим стратешким питањима. Имајући то у виду, очекујем занимљиве и плодне дискусије које су у прошлости показале да имају темељни значај за нашу способност да понудимо нове идеје, перспективе и гледишта. Уградњом националних ставова унапређујемо те резултате, а истовремено јачамо узајамно разумевање и прихватање.

□ *Генерале Абриел, ви сѐ први Европљанин који је именован за сѐталног команданѐа једне сѐрашгеијске команде НАТО. Након две године на дужности Врховног команданѐа Савезничке команде за ѐтрансформацију, шта бисте рекли, који су Вам до сада највећи изазови?*

– Рекао бих да је трансформација сама по својој природи један изазов. Она је процес и ту се не ради о извршењу једне велике реформе, већ о сталном усавршавању и прилагођавању наших војних средстава нашим потребама. Треба обезбедити да трансформација у потпуности буде заснована на реалности и да наше снаге буду изграђене на једном укупном нивоу амбиције која се може одржавати.

Један од најтежих изазова је превазилажење текућих проблема. Можете рећи да је то увек изазов. Али то је данас можда још израженије него у прошлости, углавном из два разлога. Прво, трансформација се спроводи под притиском текућих операција које изискују много људских и финансијских ресурса, и друго, трансформација се спроводи у оквирима буџетских ограничења са којима се суочавају наше земље и НАТО као организација. Сви ми зна-

мо да повећање наших укупних издвајања за одбрану није питање које је сада на столу за разматрање, и неће ни бити у догледно време, осим ако не дође до великих геополитичких шокова које нико не жели.

Међутим, то треба гледати и као шансу. Већ смо ангажовани у процесу темељне реформе. Наша командна структура НАТО, која је 1995. године запошљавала 27.000 људи, сада је сведена на 13.000 – и на путу смо да тај број смањимо испод 9.000. Међутим, за НАТО није довољно да кошта мање. Савезничка команда за трансформацију се ангажује и у пружању помоћи државама чланицама да сваки долар или евро издвојен за одбрану буде што боље уложен, неуморно трагајући за још ефикаснијим и економичнијим решењима која ће бити од користи како нашим земљама чланицама тако и партнерским земљама. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

